

BUSZSZH Hír:

Az óvodai- és iskolai szociális segítők „Tudástárának” bővítése 2024-ben

A Budapest Szociális Szakmafejlesztési Hálózat Család-és Gyermekjóléti Szolgáltatások Munkacsoport Budapesti óvodai- és iskolai szociális segítők fórumainak 2024. év első félévi szakmai tapasztalatai

Az ovisulisoknak hívjuk egymásközt azokat a kollégáinkat, akik **óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás** keretében szociális szakemberként dolgoznak az oktatási intézményekben. Úgy láttuk, hogy szakmatámogatási hálózat remek lehetőség arra, hogy ezeket a szakembereket összefogjuk. Közel egy éve kezdtük a munkát és az egyik leglátogatottabb BUSZSZH fórumaink az ovisulisok eseményei. Cikkünkben az 2024-es első féléves találkozóinkról számolunk be.

Szakmai fórumaink munkamódszere, hogy az év tervezett eseményeinek felépítését, főbb sarokpontjait közösen határozzuk meg a főváros kerületeinek Család és Gyermekjóléti Központ óvodai -és iskolai szociális segítők koordinátoraival. Az előző év tapasztalataiból kiindulva, valamint a mindennapi szakmai munkánk hatékony megtámogatása érdekében arra a közös megegyezésre jutottunk, hogy 2024-ben építünk magunknak egy úgynevezett „**TUDÁSTÁR-at**”, ami jó gyakorlatokat, módszertani eszközöket, technikákat, motivációs eszköztárat tartalmaz, beleszöve mindebbe a folyamatosan megújuló, területhez kapcsolódó szakmai szabályozók megvitatását és tudásunk elmélyítését is. Rendezvényeinket, formáját tekintve az interaktív előadásokon túl, workshopok, forgószínpad jellegű world café, szakmai börze elemeit ötvözve, „egymást tanítva”, az egyes kerületek munkatársainak aktív bevonásával valósítottuk meg. A fórumok egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, volt olyan alkalom, amikor 80 fő körül alakult a részvétel. **Számos témánk közül kiemelve néhányat:**

- **Stresszkód munkacsoport**, avagy: "Mivel vértessük fel magunkat és a gyerekeket stresszes helyzetben? A szekció a stresszhez való viszonyunkról szólt, hogy hatékonyan tudjunk segíteni az oviban és az iskolában. Emellett a gyerekek stressz helyzeteinek felismeréséhez is támpontot adott. Közösen elemeztük, hogy mi a hiperaktiváció, hipoaktiváció és a tolerancia ablak, valamint a maladaptív és adaptív stresszkezelési módszerekről is szó esett. Ehhez a szekcióvezetők elméleti háttérrel biztosítottak és sok gyakorlattal készültek. Nagyon fontos záró része volt a szekciónak a mentális elsősegélynyújtás elemeinek részletes elemzése.

Néhány forrás:

- ✓ Biztonságos terek – kibontakozó gyerekek/Traumatudatos szemlélet beépítése a gyermekvédelem mindennapi gyakorlatába(©SOS Children’s Villages International és CELCIS, Centre for Excellence for Children’s Care and Protection, University of Strathclyde, 2021)
- ✓ Lélekkel az Egészségért Alapítvány: Stressz Kisokos
- ✓ Mentőöv érzelmi viharok esetére (Országos Mentális, Idegsebészeti és Ideggyógyászati Intézet - Nyírő Gyula Kórház, 2021)

A szekciót Tormássy Viktória és Borbáth Zsuzsa vezették, Óvodai és Iskolai Szociális Segítők Csoportja, GÁSZI CsGyK Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ

- **Sima vagy fordított? munkacsoport**, avagy: Befogadás vagy másképpen inkluzív szemlélet az oktatásban/nevelésben - Arra vagyunk kíváncsiak, miben látjuk a szerepünket ovisuli segítőként az SNI gyerekek megsegítése kapcsán? Milyen kihívásokkal, elakadásokkal találkozunk a terepen? Mi segítheti az esélyegyenlőséget, a gyerekek és családok befogadását az intézményekbe? Milyen eszközeink lehetnek az ovisulikban? 3 kérdéskör került feldolgozásra kiscsoportos beszélgetéssel. Egyik a segítő szakmák együttműködése-kompetencia határok, a másik a hármass pillér: szülő-diák-pedagógus-kapcsolattartás és kommunikáció témája. A harmadik pedig a szemléletformálás lehetőségei a pedagógusok számára, vagyis az integráció kihívásai.

Amit kiemeltek a munkacsoportban:

- ✓ a mentálhigiénés teamek fontossága a társszakmákkal,
- ✓ szülőcsoportok szervezése közösen,
- ✓ befogadás-elfogadás érzékenyítése,
- ✓ Kit, mivel és hogyan integrálunk? – tájékoztatás, az adott érintett szülő érzékenyítése, egy osztályközösségbe való beilleszkedés kapcsán facilitáció szükség esetén, konfliktuskezelés és az adott pedagógus bevonása az érzékenyítő foglalkozásokba.
- ✓ a különbözőségek helyett a hasonlóságokra helyezük a hangsúlyt.
- ✓ fontos a nehézségek megértése a pedagógusok irányába, segíteni és tájékoztatni őket képzésekről, a mi munkánkról.

Akikhez fordulhatunk, pl.: fogyatékosügyei tanácsadók, Kapcsolódó Nevelés, Kézenfogva Alapítvány, Kockaiskola, Napfogyatkozás Egyesület veszteségfeldolgozás kapcsán, Oktatás 2030 szemléletformáló anyagok, Egy sima egy fordított Egyesület, Kalandok és Álmodok-nál a „Különleges padtárs” című képzés.

A szekciót Orosz Melinda II. ker. óvodai és iskolai szociális segítők koordinátora, valamint Zwinkl Annamária okl.szakvizsg. ped.terapeuta, gyógypedagógus, vezetőhelyettes vezette.

- **Együttműködéseink café:** world café módszerrel 7 témában 7 asztaltársaság dolgozott forgószínpad jelleggel 10-10 percenként a következő asztalhoz haladva az óvodai-és iskolai szociális munkát érintő intézményen belüli és intézményen kívüli kapcsolatok jellemzőivel, jó gyakorlataival, kihívásaival.

A Café témái voltak:

- ✓ **ERŐFORRÁSAINK ÉS HATÉKONYSÁG:** a) „Házon belül” (CSGYK) milyen erőforrások segítik a szervezeti egységek közötti együttműködést (óvodai-és iskolai szociális segítő, családsegítő, esetmenedzser) és mire lenne szükség a nagyobb hatékonyság érdekében?
b) Milyen erőforrások segítik az együttműködést és mire lenne szükség a nagyobb hatékonyság érdekében más kerületek CSGYK-ival?
- ✓ **A JÓ ESETKEZELÉS:** Mitől lehet jó egy eset kezelése a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével egy eseten keresztül: kinek, hol, mikor, milyen dolga, kapcsolódása lehet? Milyen lenne a „jó gyakorlat”? Itt megadtunk egy fiktív esetet
- ✓ **AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS LEHETSÉGES FORMÁI I.:** A közös munka mely formái segítenék vagy segítik már most is az együttműködést más kerületek ovisulisaival?
- ✓ **AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS LEHETSÉGES FORMÁI II.:** Milyen kihívások vannak, illetve milyen jó gyakorlatokat ismertek az egyéb partnerszervezetekkel (pl. rendőrség, civil szervezetek, egyházi szervezetek, KEF stb.) való együttműködések terén?

- ✓ KOMPETENCIAHATÁROK ÉS JELZÉS: Az ovisulisoknak mik a kompetenciái a jelzés megtétele előtt és után?
- ✓ TEAM MUNKA INTÉZMÉNYEN BELÜL (CSGYK): Létezik-e team munka a szervezeti egységek kis teamjein túl? (pl. munkacsoportok, közös nyári programok szervezése, szakmaközi tanácskozások, projektek stb.)
- ✓ TEAM MUNKA AZ INTÉZMÉNYEKEL (BÖLCSI, ÓVODA, ISKOLA, KOLESZ STB.): Milyen a mentálhigiénés és egyéb team munka az intézményeitekben? (feladatok megosztása, kompetenciahatárok, kik a tagjai, van-e vezetőjük, erőviszonyok az egyes tagok között)

A Café lebonyolítói: Karádi Anita, Pálfi Erika, Tarr Andrea, Tulipán Ágnes, Hábencius Judit
óvodai-és iskolai szociális segítők voltak, II. kerületi Család- és Gyermejjóléti Központ

A world café eredményeit 2024v második félévben fogjuk feldolgozni.

Ezúton köszönjük a kollégáknak, akik csoportvezetőként, aktívan készülve vagy résztvevőként hozzájárultak ahhoz, hogy a fővárosi ovisulis segítők közösen gondolkodjanak, kapcsolatot építhessenek egymással.

A félév során az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy felkérést kaptunk a **BUSZSZH podcast sorozatától**, ahol az alábbi címmel készült interjú, *Horváth Andrea*, XVI. kerületi Napraforgó Központ Óvodai és iskolai szociális segítők, Munkacsoport koordinátorral, valamint *Orosz Melinda* a II. kerületi Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársa, Óvodai és iskolai szociális segítők, mediátorral:

Óvodai és iskolai szociális segítők –hogyan dolgoznak a mindennapokban?

2018-ban jött létre az óvodai és iskolai szociális segítők szolgáltatás. Két szakember beszámolóját hallhatjuk arról, hogy mit tud tenni egy erre a területre specializálódott szociális munkás? Mi a hatáskörük, kompetenciájuk, általában a prevencióban és a bántalmazás jelzése során?

Kérjük hallgassák szeretettel:

<https://www.buszszh.hu/ovodai-es-iskolai-szocialis-segitok-hogyan-dolgoznak-a-mindennapokban/>

Hábencius Judit

óvodai – és iskolai szociális segítők

II. kerületi Család-és Gyermejjóléti Központ